

ŐRKÖDTEK ÉJSZAKA

„Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és őrködtek éjszaka a nyájuk mellett. És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik:

Ne féljete,

mert íme, hirdetek nektek nagy örömet,

amely az egész nép öröme lesz:

Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.”

Lukács 2, 8-11

Lukács evangélista olyan szemléletesen írja le a karácsonyi történetet, hogy szinte magunk előtt látjuk annak egy-egy mozzanatát. Először ecseteli azt a nagy felfordulást, amivel az Augustus-féle népszámlálás járt, azután elkíséri Józsefet és Máriát Betlehembe, ahova nekik is a népszámlálás miatt kellett menniük, noha Mária már mindenórás volt.

Megtudjuk a leírásból, hogy senki nem fogadta be őket Betlehemben, s így végül is egy barlangistállóban volt kénytelen világra hozni első gyermekét. Hogy valamennyire biztonságba helyezze egy állatetető-jászolba fektették le. Ezt követően kerül sor a most hallott történet leírására, amiből megtudjuk, hogyan hangzott el először a karácsonyi örömhír: Szabadító született, és hogyan bizonyosodtak meg a pásztorok ennek az igaz voltáról.

Ebben a prédikációban ezt az utóbbi jelenetet vegyük szemügyre, és ennek az üzeneteit vigyük magunkkal.

1. Olyan ez, mint egy egyfelvonásos dráma, aminek négy jelenete van. Az első jelenetet így írja le az ige: *„Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és őrködtek éjszaka a nyájuk mellett.”*

A pásztorok abban az időben a legmegvetettebb társadalmi réteghez tartoznak, elsősorban azért, mert a farizeusok állandóan vádolták őket. A farizeusok kényesen igyekeztek betartani a törvénynek minden előírását, szegény pásztorok meg nem voltak abban a helyzetben, hogy mindent, mindig betarthatnak volna, hiszen sokszor vízben szegény területeken legeltettek, és ott nem végezheték el naponta többször az előírt mosakodásokat. Aztán a jószágnak szombaton is ugyanúgy enni, inni kell adni, mint máskor, s így nem tarthaták be pontosan a szombat-törvényt sem. Emiatt lassan kialakult, hogy megvetett emberekké váltak. Annyira, hogy bíróság előtt például nem tanúskodhatott pásztoember.

Számomra ez már evangélium, örömhír volt a karácsonyi történetből, hogy íme, akiket az emberek megvetnek, lekicsinyelnek, háttérbe szorítanak, Isten éppen azoknak jelentette ki először a karácsonyi evangéliumot, és éppen őket használta fel arra, hogy elhirdessék azt másoknak. Aki esetleg az ilyenek közé sorolja magát, hogy engem lenéznek, megvetnek, eleve hátrányokkal indultam, az tudja meg, hogy Isten különös gyengéd szeretettel veszi körül az ilyeneket, és számíthat mindig erre az Istenre.

Mi most ezeknek a pásztoroknak éppen hogy a jó példáját szeretnénk felragyogtatni, és minél inkább követni is. Négy dologban is példát adnak nekünk, erről szól ez a négy jelenet, amire utaltam.

Vajon miért éppen nekik jelentette ki Isten először a Messiás születését? A summás válasz erre nyilván az, hogy azért, mert így látta jónak Isten. Tetszett az Istennek - ahogy Pál apostol szokta írni. De azért vizsgáljuk meg, mi jellemezte ezeket a pásztoembereket.

Jellemezte őket mindenekelőtt az, hogy abban a nagy felfordulásban és hangzavarban, ami akkor uralkodott, ők akkor is csendben voltak. Isten ma is a csendben jelenti ki magát. Jézusról mondja egy születése előtt hétszáz évvel leírt prófécia, hogy *„Ő nem kiált, és nem lármázik, és az utcán nem hallatja szavát.”*

Isten nem kezd versenyt kiabálni ennek a világnak a hangforrásaival. Az Isten szava halk és szelíd hang - ahogy olvassuk Illés történetében, és azt csak az hallja meg, aki csendben van. Ha túl nagy körülöttünk a lárma, vagy túlságosan hangosan zakatol bennünk sok minden, vagy éppen mi vagyunk igen harsányak, akkor nem halljuk meg az Isten csendes szavát. Ezért fontos, életfontosságú azoknak, akik keresik Istent, vagy már megtalálták, hogy naponta biztosítsanak maguknak ebben a nagy felfordulásban és hangzavarban, amiben élünk, egy kis csendet, amikor csak Istenre figyelnek.

Lehet látni a gyülekezetekben, hogyan fejlődik, növekszik azoknak a hite, bölcsessége, tisztánlátása, szent élete, akik ezt komolyan veszik, és mennyire helyben járás marad azoknak a vallásos vagy sokszor hívő embereknek a lelki élete, akiknek a számára ennek nincs jelentősége. Isten a csendben beszél és munkálkodik. S miközben ez a világ mindent elkövet, hogy ne legyen csendünk, nekünk mindent meg kell tennünk azért, hogy mégis biztosítsunk magunknak valami módon ilyen célra csendet.

Jellemezte ezeket a derék pásztorokat az is, hogy miközben aludt az egész világ, ők akkor is ébren őrködtek és vigyáztak a rájuk bízott nyájra. Mert a nyáját éjjel is sokféle veszedelem fenyegette. A szükséges pihenést úgy oldották meg, hogy felváltva őrködtek, de mindig voltak, akik ébren voltak akkor is, amikor a világ aludt, és őrizték azt, amit rájuk bízta.

Ebben az egyszerű tényben fontos figyelmeztetés van.

Mert ezen a világon ma nagy altatás folyik. Minden módon mámort kínál a világ, főleg a fiataloknak. Ők még könnyebben el is fogadják, mert nincs elég keserű tapasztalatuk, de a felnőtteknek is. Ezért akarja szétverni a világ, a világ fejedelme - nyugodtan mondhatjuk: az ördög és az ő eszközei - mindazokat a természetes közösségeket, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy az ember ébren maradjon, a felelőssége friss maradjon és gondolkozzék: a házasságot, a családot, a faluközösséget, a nemzetet, olykor még a gyülekezeteket is, és kínálnak helyette működősségeket, olykor virtuális kapcsolatokat, csak azért, hogy minél többen egyedül maradjanak, szokjanak le a gondolkozásról, főleg a kritikus és önkritikus gondolkozásról, felejtsek el a múltjukat, a gyökereiket, ne gondoljanak a jövőjükre, vagyis ne mérlegeljék soha cselekedeteik következményeit, és ebben a mámoros vagy alvó, vagy félálomba szerű állapotban azt csinálhat a gonosz velük, amit akar, és arra kényszerítheti őket, amire akarja.

Mindent elkövet a mi ellenségünk, hogy rá ne ébredjünk valós állapotunkra. Hogy komolyan ne vegyük azt, hogy Isten nélkül a bűn állapotában vagyunk, ami maga a végleges pusztulás. Hogy meg ne halljuk a karácsonyi örömhírt, hogy van szabadulás, mert megszületett a Szabadító. Hogy ne jussunk igeközelbe, ahol Isten beszélhetne velünk, hogy ne higgyünk, és ne üdvözlünk. És nehogy osztályrészünk legyen az a nagy öröm, amiről itt az angyal a pásztoroknak beszélt.

Nagyon nagy szükség van arra, hogy minél többen legyünk, akik megőrizzik a józanságunkat akkor is, ha kínálják a különböző mámoros szereket és módszereket. Fontos, hogy minél többen legyenek, akik megtanulnak virrasztani, és akik őrizzük ennek a világnak a sötét éjszakájában is mindazt, amit Isten ránk bízott.

Őrizzük azokat, akikért Isten felelőssé tette: a házastársunkat - ha van -, a gyerekeinket, a gyerekeink, unokáink tiszta gondolkodását, tiszta szép beszédét, szókincsét, azokat az erkölcsi értékeket, amiket Isten kínál a benne hívőknek. És őrizzük mindazt az értéket, amit úgy hagytak ránk mások, és vigyázzunk a jövőnkre is, ne tegyünk tönkre mindent már most, ami az életnek a feltétele.

Jellemez-e minket ez, amit itt a pásztorokról olvastunk, hogy "*... örködtek éjszaka a nyájuk mellett*"? Ismerjük-e a vigiliát, a virrasztást, ami fárasztó, de amivel értékeket lehet menteni, és amivel Isten megbízta az övéit? A virrasztó valamiféle fényt is szokott magának teremteni. A pásztorok éjszaka pástortűzek körül ültek és virrasztottak.

Jézus Krisztus mondja azt, hogy amikor majd másodszor eljön erre a világra, az Emberfia keresni fogja, hogy talál-e hitet a földön. Eljön, és vizsgálja ezt a sötét, besötétedett világot, és kicsi pástortűzeket keres. Minket hol fog találni? Egy ilyen pástortűz közelében virrasztva, vagy pedig a nagy sötétségben alva?

Van egy másik ige is, amit szintén Lukács: "*Vigyázzatok magatokra, nehogy a szívetek elnehezdedjék mámortól, részegségtől, vagy a megélhetés gondjaitól; és hirtelen leljen meg titeket az a nap, mint valami csapda, mert úgy fog rátörni mindazokra, akik a föld színén laknak. Legyetek tehát éberek és szüntelen imádkozzatok, hogy kimenekülhessetek ezekből...*" (21,34-36).

Amikor Jézus éberségre intette az övéit, akkor gyakran hozzáfűzte ezt is: "*és imádkozzatok*". Legyetek éberek és imádkozzatok, és ne menjetek bele a kísértésekbe.

Tanuljuk meg ezektől a pásztoroktól ezt, és ha eddig hiányzott az életünkből, hadd legyen ezentúl jellemző reánk, hogy mi virrasztunk a szó ilyen lelki értelmében. Éberek maradunk, nem lehet manipulálni bennünket sem ígéretésekkel, sem fenyegetésekkel. Még ha ingyen kínálják a mámorosító szert, még ha fizetnének azért, hogy elfogadjuk a felkínált mámort, akkor sem fogadjuk el, mert mi az Isten népéhez akarunk tartozni, akiket az jellemez, hogy éberek és imádkoznak. Mert kijelentést azok kaptak karácsony éjszakáján, akik ébren voltak, akkor is, amikor a világ aludt. És mi tudjuk az igéből, hogy az "*ördög, mint ordító oroszlán szertejár és keresi, hogy kit nyeljen el*", úgy, hogy nagy szükség van az éber örködésre. Ez az első jelenet.

2. Miközben így, a kötelességüket teljesítve, örködtek ezek a pásztorok, egyszer csak világosság támad az éjszaka kellős közepén és megjelenik előttük egy angyal. Mivel addig valószínű még nem láttak angyalt, és mivel a menny jött közel hozzájuk, kellőképpen megrémültek, s ezért az angyal kedvesen így kezdi a mondókáját: "*Ne féljete*". És ott elhangzik a karácsonyi örömhír.

Egy mennyei küldött (az angyal szó ezt jelenti: küldött) ígét hirdet. A betlehemi mező templommá válik, ahol hangzik az Isten nagy tetteiről szóló igehirdetés, és hangzik az Istent dicsőítő ének. Isten cselekedett. A pásztoroknak a tudomására hozza az angyal, hogy beteljesedtek a próféciák, valóra vált minden jóvendülés, ami az eljövendő Messiásról szól az Ószövetségben. Kezdve a legelsőtől, amit már az 1Mózes 3-ban, közvetlenül a bűnbeesés után mondott Isten az embernek, hogy az

asszony magva majd a kígyó fejére tapos. Folytatva azzal a sok-sok szép jóvendöléssel, aminek egy részét talán könyv nélkül is tudnánk idézni, hogy egy fiú születik nekünk, gyermek születik nekünk, az uralom az ő vállán lesz, és ő szabadítja meg népét a bűneiből.

Mindez beteljesedett. Igehirdetést hallanak a pásztorok ott a sötét éjszakában. Ugyanez történik ám minden alkalommal, amikor Istennek a földi küldöttjei irányítják a hallgatók figyelmét Isten nagy tetteire, és hirdetnek örömhírt. Minden igehirdetés alkalmával ugyanez a csoda ismétlődik. Sokan beszámolhatnak arról, hogyan tapasztaltuk meg, hogy valóban a mi sötét éjszakánkban világosság támadt. Egyszerre sok mindent észrevettünk, amit addig nem. Megláttuk az utunkat, felragyogott előttünk a mi Istenünk.

Isten fontos információkat akar közölni az ígén keresztül velünk, amelyek szükségesek az élethez, az örök élethez, a megmenekülésünkhöz. Így szoktuk-e olvasni és hallgatni az Ő igéjét? Ennyire konkrétan mondja itt el: Szabadító született nektek ma, akit megtalálhattok Betlehemben, egy jászolban. Egészen pontos, hogy ki cselekedett, kik a címzettek: nektek született. Pontos az időmeghatározás: ma. Pontos a helymeghatározás, meg lehet győződni róla.

Isten ilyen konkrétan szokott üzeni egy-egy ígében és igehirdetésben, és azoknak, akiknek van fülük a hallásra és van hitük az emberi küldöttek bizonyágtételén túl az Isten hozzájuk szóló szavát meghallani, azoknak ismétlődik ez a tapasztalatuk.

Bárcsak minket is jellemezne, hogy így olvassunk és így hallgatnánk az ígét, hogy: nekünk született a Szabadító, és akár ma is összeköthetjük az életünket vele. Vagy elmélyíthetjük, felfrissíthetjük a vele való kapcsolatunkat.

3. Ez a jelenet arról szól, amit így olvastunk a 15. versben: "*Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: "Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr. Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet, és a jászolban fekvő kisgyermeket."*

Mire utal ez? Arra, hogy hallották az ígét, Isten üzenetét, és hitték is, meg nem is. Mert az egész olyan furcsa, olyan szokatlan, olyan példátlan volt. Beteljesedett volna minden ígéret? Itt van a Messiás? Na de hogy van itt? Úgy, mint egy újszülött csecsemő? Hát mit tud az csinálni? Hogy egy jászolban fogják őt megtalálni? Nem oda szokták fektetni az újszülötteket. És miért éppen nekik mondta ezt egy angyal? És biztos, hogy egyáltalán angyal volt? És bizonyos, hogy hallották őt azt, amit hallottak?

A végén már mindenben tud kételkedni az ember, miközben hiszi, vagy hinni szeretné azt, amit Istentől hallott. Ez sokszor jellemző ránk is. És nem ez a baj, a baj az, ha itt megáll valaki. Magam sem tudom, hogy igaz, nem igaz. Te hogy gondolod? Nekem az a véleményem hogy... Nem mi döntjük el, hogy igaz vagy nem igaz Isten ígéje. Arról meg lehet győződni. Ha valaki abban kételkedik, és a hitünknek a gyökereit mindig rágják a kételyeknek a férgei, akkor el lehet menni meggyőződni. Ki kell próbálni azt, amit hallottunk, hogy igaz-e.

Ebben ragyogó példák számunkra ezek a pásztorok. Ebben nincs akadály előttük. Sem az, hogy még éjszaka van. Nem volt akkor még közvilágítás, el kellett indulni a teljes sötétben. Nem akadály, hogy fáradtak. Nem akadály, hogy mit szólnak majd hozzá. Azt hiszik, hogy megbolondultunk. Így is rossz véleménye van a közösségnek rólunk, most még itt elindulunk éjszaka keresni egy gyermeket, aki

állítólag a Messiás és ez jászolban fekszik. Micsoda beszéd ez? Mégis azt mondják: most, azonnal győződjünk meg róla.

Ez a becsületes magatartás szokott elvezetni a teljes bizonyossághoz. És ez a magatartás hiányzik sok igehallgatóból. Ezért maradunk meg ott, hogy: én úgy látom... te meg úgy látod..., meg kinek mi a véleménye. Az értelmünk meg a találgatásunk ítélőszéke elé állítjuk Isten igaz kijelentéseit, ahelyett, hogy kipróbálnánk azt, amit mondott.

Ha Isten igéje azt mondja, hogy ebben a helyzetben ez az Ő akarata szerinti magatartás, akkor bármilyen szokatlan is az nekünk, próbáljuk ki, milyen az úgy viselkedni egy helyzetben. Milyen az: megbocsátani egy ellenségnek, alul maradni egy vitában, abbahagyni a magunk igazának a bizonygatását, állhatatosan imádkozni valakiért, aki reménytelen eset. Próbáljuk ki, ami le van írva az igében. Akik ezt kipróbálják, azokat Isten mindig elsegíti a teljes bizonyosságra, hogy valóban úgy van.

Amikor visszafelé mennek, akkor elmondják mindenkinek, hogy pontosan azt látták és azt hallották, amit megüzent nekik az Isten. Elmentek meggyőződni és meggyőződtek. Isten meggyőzi azt, aki bizonyosságra vágyik.

4. Hogyan fejeződik be? Mi a negyedik jelenet? *"Amikor meglátták a kisgyermeket, elmondták azt az üzenetet, amit róla hallottak, és mindenki, aki hallotta, csodálkozott. A pásztorok pedig visszatértek, dicsőítve és magasztalva az Istent mindazért, amit pontosan úgy hallottak és láttak, ahogyan Ő megüzenete nekik."*

Vagyis mi történik? Ezek a pásztorok is angyalokká válnak. Isten küldöttjeiként mennek már visszafelé. Valami olyan mondanivalójuk van az embereknek, amit pillanatnyilag csak ők tudnak elmondani, de nem tartják meg magukban. Szeretnék legszívesebben mindenkinek elhirdetni, hogy csakugyan megszületett, csakugyan a Messiás fekszik ott a jászolbölcsőben. Valóban igazat mondott az angyal, higgyetek ti is az evangéliumnak. Ők is küldöttekké válnak.

Ha azt mondtuk, hogy az a mező akkor, amikor az angyal ígét hirdetett, templommá vált, akkor a harmadik jelenet arról szól, hogy a templomtól elmentek Jézusig. Személyesen akartak meggyőződni arról, hogy igaz-e, amit a templomban hallottak. És most Jézustól, már Jézussal mennek vissza az emberekhez, és hirdetik ők is ugyanazt, amit néhány órával előbb az angyaltól hallottak. Csakugyan angyali feladatot teljesítenek, küldetésben járnak, de már teljes belső bizonyossággal. Meggyőződéssel igyekeznek másokat is meggyőzni arról, hogy micsoda az igazság. Ez a gondolat többször előjön a Szentírásban. Az apostolok ezt nagyon fontosnak tartották. Hadd olvassak néhány mondatot Péter apostol leveléből és aztán néhányat János apostol leveléből.

Péter második levelében ezt olvassuk: *"Mert nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fenségének. Mert amikor az Atya Istenről tisztességet és dicsőséget nyert, és ilyen szótartot intézett hozzá a felséges dicsőség: "Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm", ezt a mennyből jövő szótartot mi hallottuk, mert együtt voltunk vele a szent hegyen. Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, amíg felragyog a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben."* (1,16-19).

És szinte ugyanezt mondja el, tőle teljesen függetlenül, az idős János apostol első levelének az elején: *"Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit szemünkkel*

láttunk, amit megfigyeltünk, amit kezünkkel is megtapintottunk, azt hirdetjük az élet ígéjéről. (Jézust nevezi így). Mert megjelent az élet, mi pedig láttuk, és bizonyosságot teszünk róla, és ezért hirdetjük nektek is az örök életet, amely azelőtt az Atyánál volt, most pedig megjelent nekünk. Amit tehát láttunk és hallottunk, azt hirdetjük. És ezt azért tesszük, hogy a ti örömeitek teljes legyen." (1,1-3).

Erről az örömről szólt az angyal is a pásztoroknak. Ezzel a teljes örömmel akarja megajándékozni Isten azokat, akik az Ő ígéjét befogadják, annak az igaz voltáról meggyőződnek, és meggyőződéssel hirdetik azt másoknak.

A karácsonyi történet sem mese. Én is csak azt hirdetem, amiről egészen meg vagyok győződve. És Isten erre a bizonyosságra akar elsegíteni mindnyájunkat. Ehhez végig kell járnunk a pásztorok útját. Ebben a lármában és hajszában is, amiben a legtöbben élünk, meg kell tanulni biztosítani egy kis csendet, hogy Isten beszélhessen velünk és meggyőzhessen minket. Ígét kell hallgatni nemcsak nagy ünnepen, hanem amikor csak lehet mindig. A templomtól el kell jutni Jézusig, vagyis egyszer ki kell mondanunk: Úr Jézus, eddig gyakorlatilag nélkülödtem, mostantól kezdve veled szeretnék. Gyere be az életembe, és te legyél ott az úr. Aztán, ha Ő lesz az úr, akkor már vele együtt leszünk ott az Őt még nem ismerők között, és meggyőződéssel tudjuk hirdetni, kicsoda Ő, mit tett velünk és mit ígér mindazoknak, akik hisznek benne.

Ezek közül vajon melyik változás fog bekövetkezni ezen a karácsonyon az életünkben? Adja Isten, hogy valami változás következze be. Ámen.

KARÁCSONY

Karácsony a kereszténység jelentős ünnepe, Jézus születésnapja. Napjainkra családi vonatkozása felerősödött, a szeretet, az összetartozás, az ajándékozás ünnepe lett.

A karácsony előzményei

Amióta az emberiség földműveléssel, állattartással foglalkozik a napfénynek, a meleg tavaszi és nyári hónapoknak óriási szerepük van az emberi társadalmak életében. Az emberek táplálékukat a meleg időszakokban tudták megtermelni, ilyenkor bőség és jólét jellemezte a közösség életét, szemben a hideg téli napokkal, amikor az éhezés, a hideg és a sötét kerítette hatalmába az embereket.

Érthető tehát, ha az ókori népek hálaadó, köszöntő rítusokkal ünnepelték a téli napfordulót, amely időponttól kezdve a nappalok egyre hosszabbodnak, átvitt értelemben a fény győzedelmeskedik a sötét éjszaka felett. Ezeknek a rítusoknak az is a szerepük volt, hogy az elcsigázott emberekbe reménységet, hitet öntsenek, hogy könnyebben viseljék azt az időt, ami a tavasz beköszöntéig hátravan.

Az ókori Rómában a december 17 - 24. közötti időszakban tartották a Szaturnália ünnepeket. Szaturnusz a földművelés, a paraszti munkák istene a római hitvilágban. Az emberek nagy lakomákkal, ivászatokkal, táncsal, zenével ünnepelték Szaturnuszt, szokásban volt a szolgák megajándékozása, és bizonyos munkák tiltva voltak. A házaikat örökzöld borostyánágakkal díszítették. A naptárreformig a Római Birodalomban az új év kezdete is ekkorra esett.

A mai értelemben vett, keresztény karácsonyról a IV. század óta emlékezünk meg, eredetileg december 25-e Jézus születésnapja, az előző este karácsony vigiliája, más szóval karácsony böjtje vagy Szenteste, 26-a pedig az ünnep második napja.

December 24. - Karácsony vigiliája

Hagyományosan ezen a napon állítjuk fel a karácsonyfát és ezen az estén ajándékozzák meg egymást a családtagok Magyarországon. Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben. Karácsony megünneplése a kereszténység terjedésével az egész világon elterjedt, bár vannak természetesen különbségek az egyes országok szokásai között.

Karácsony csodája

A karácsony éj varázslatát valószínűleg mindnyájan ismerjük. Bár napjainkra az ajándékozás rendkívül fontos momentuma lett az ünnepnek, mégis a karácsony éj misztikuma, csodája nem múlt el. Ez az ünnep, melynek valódi tartalma a lelegevenebben él ma is. Karácsony este minden elcsendesedik, a közlekedés leáll, és ha olyan szerencsénk van, hogy hó is esett, a csend még teljesebb. Míg advent a reményteli várakozás ideje, a Szenteste maga a megvalósult és beteljesedett csoda, a Megváltó születésének napja. A képzőművészetben, a zenében talán a legtöbbször feldolgozott téma.

Karácsonyfa állítás

A karácsonyfa előzménye a pogány hagyományokban a termőág, zöldág házba vitele, illetve a ház és a ház környékének örökzöld ágakkal díszítése. A szokást ismerték a kelták, náluk a fagyöngy, a magyal és egyéb örökzöldek játszották a főszerepet. Magyarországon a zöldág általában rozsmaring ágacska, nyárfá vagy kőkenyibokor ága. A gerendára függesztették fel, aranyozott dióval, piros almával, mézesbábbal, szalmafigurákkal díszítették. A diónak rontást űző erőt tulajdonítottak, a gyümölcs a bőség, egészség jelképe, a szalma pedig a betlehemi jászolra emlékeztet. A karácsonyi ág később fejlődött kis fácskává, amit szintén a házba vittek, és különféle módon díszítettek. Feljegyzések szerint az első hagyományosnak mondható karácsonyfát freiburgi pékinasok állították a város kórházában a XV. században. Átvitt jelentése a hagyományosan pirossal ékesített fenyőnek az életfa, a természet évről-évre megújulása, körforgása. A fán látható girland (vagy boa!) a paradicsomi rosszra csábító kígyót jelképezi, az alma a tudás fájáról szakasztott gyümölcsre emlékeztet (ennek mintájára alakultak ki később a piros, arannyal díszített üveggömbök), a gyertyák pedig a fény, a nap, keresztény felfogás szerint Jézus szimbólumai.

A manapság megszokott díszes, üveggömbökkel, szaloncukorral felállított fa német protestáns hatásra terjedt el bécsi közvetítéssel, kezdetben az arisztokrácia és a városi polgárság körében. A feljegyzések szerint először Brunswick Teréz martonvásári grófnő állított karácsonyfát. magyar paraszti életben a mai értelemben vett karácsonyfa állítás szokása, házilag főzött szaloncukorral, a fa alá helyezett betlehemmel csak a XX. században terjedt el. A szegény paraszti családokban a II. világháború végéig megmaradt a zöldág állítás szokása, sőt volt ahol a jó szaporulat

reményében az istállóba is vittek belőle. A karácsonyfát hagyományosan Vízkeresztkor (január 6.) bontják le.

Karácsonyi ünnepi vacsora

A karácsonyi asztal a néphagyományban fontos szerepet játszott az ünnepkor. Mind az asztal díszítésének, mind az étkezésnek szigorú rendje volt. A feltalált fogásoknak mágikus erőt tulajdonítottak. A karácsonyi abroszt az év során még általában vetőabrosznak használták (ebből vetették az első gabonamagvakat, hogy bő termés legyen.) Az asztalra gabonamagvakat helyeztek, ebből adtak a baromfinknak, hogy jól tojjanak, az asztal alá pedig szalmát tettek, annak emlékére, hogy Jézus jászolban született. Később ezt a szalmát a jószág alá tették, hogy egészséges legyen, de volt ahol a gyümölcsfákra is kötözték belőle, jó termést remélve.

A szigorú rituálékhoz tartozott, hogy a gazdaasszony nem állhatott fel vacsora közben az asztaltól, hogy jól tojó tyúkjai legyenek. Az ételek közül előnyben részesítették azokat, amelyek bőséget, jó termést ígértek a háziaknak. Innen a bab, borsó, lencse, mák, dió, hal a (halpikkely miatt) megjelenése a karácsonyi asztalon. A fokhagyma az egészséget, a méz (mézesbáb) az élet édességét jelképezte. A kalácsból, almából az első falatokat szétosztották egymás között, hogy a család mindig összetartson. A karácsonyi morzsát összeszedték, és az állatoknak adták, hogy termékenyek legyenek, de jó volt betegek gyógyítására, rontás elűzésére is. Sok helyen este az asztalt nem szedték le, hogy a betérő kis Jézus ne maradjon éhes. A paraszti étkezési szokások alapjai ma is megtalálhatók karácsonyi étrendünkben. Gyakoriak a halból készült ételek, de angolszász befolyásra elterjedt a pulyka is. A borleves egyértelműen a nagypolgári étkezési kultúra része, a mákosguba viszont a paraszti hagyományból ered, csakúgy, mint az elmaradhatatlan beigli (a diós, mákos kalács).

Karácsonyi népszokások

Regölés

A regölés a téli napforduló ősi, pogánykori szokása. Férfiak jártak házról-házra és bőség, termékenységvarázsló rigmusokkal köszöntötték a háziakat. Általában karácsony másnapján, 26-án került rá sor. A néprajzkutatók a regölés dallam és prozódiai sajátosságai alapján finnugor eredetet mutatnak ki (a kutatás szerint a sámánénekekkel van összefüggésben). Különféle népi hangszerekkel (duda, dob, csengő...) is kísérték a regölést, a szereplők kifordított bárányszőr bundát viseltek. A regösök a házhoz való megérkezéskor a házigazdától engedélyt kérnek, hogy elmondhassák az éneket, ezután beköszöntöt mondanak, majd gyakori a csodaszarvas legenda valamely változatának elmondása, ezután következnek a jókívánságok a háziaknak és az adománykérés. Állandó szövegrész a refrén: " Haj, regő rejtem, azt is megengedte az a nagyúrsten."

Betlehemezés

A betlehemezés a magyar paraszti hagyomány egyik legismertebb és legnépszerűbb, többszereplős, dramatikus népszokása a karácsonyi ünnepkörben. Tulajdonképpen pásztorjáték, azt a történetet meséli el, melyben Jézus születésekor a pásztorok vagy

a "három királyok" (a napkeleti bölcsek) meglátogatják a jászolban, barmok közt fekvő kisdedet és Máriát. A betlehemezők, általában férfiak, legények vagy gyerekek betlehemet visznek magukkal. Ez fából, papírból készült jászol, melyben a szent család figuráit és a jászolban fekvő állatokat ábrázolják. A dramatikus játék részei a bekéredzkedés, a háziak köszöntése, a születéstörténet felolvasása vagy előadása, adománygyűjtés. Állandó szereplők a pásztorok (külön megemlítendő az öreg pásztor) és egy angyal, illetve bizonyos vidékeken Heródes. Az erdélyi betlehemes hosszabb terjedelmű misztériumjáték, több szereplővel. Általában megjelenítik Szűz Máriát, Szent Józsefet is.

A magyar népi hagyományban Szenteste napján csak a ház körül szabadott dolgozni, a mezőn tilos volt tevékenykedni. Szintén nem volt szabad kölcsönadni, mert ez elvitte a szerencsét. Ezen az éjjelen merítették az ún. aranyos vizet vagy életvizet, melynek egészségvarázsló szerepet tulajdonítottak. Az éjféltől mise alatt a pásztorok egyes vidékeken körbejárták a templomot, és zajkeltéssel (ostorcsattogtatás, kürtölés...) igyekeztek a gonoszt távol tartani. A mise után a gazdák megrázták a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen, illetve az állatoknak is különféle mágikus erővel bíró ételeket adtak (pl. szentelt ostyát, piros almát...), hogy egészségesegek maradjanak.

Más népek karácsonyi szokásai

Anglia

Nagy Britanniában Christmas, azaz Karácsony az év legfontosabb ünnepe. Az utcák, terek fényárban úsznak, turisztalátványosság a Harrods áruház kirakata, amelyet több ezer világító gömbbel díszítenek. A Trafalgar Square- en megcsodálható a hatalmas, díszes fenyőfa, mely a norvég nép ajándéka a briteknek, II. világháborús segítségükért.

A Christmas Eve (24-e) munkanap, de rövidebb, általában ilyenkor tartják a nagy munkahelyi évbúcsúztató partikat. Ezen az estén otthon barátokat fogadnak, isznak egy jót, pl. behűtött citromlikört, sherryt, a gyerekek pedig készülnek a másnapra, amikor a Father Christmas (tképp. a Mikulás, szó szerint Karácsony Apó) telerakja ajándékkal a stocking-ot. Ez a zoknira emlékeztető képződmény az utóbbi években nálunk is kapható, bár Magyarországon december 6-án játszik fontos szerepet. Father Christmas egyébként a kéményen keresztül érkezik, hagyományosan egyenesen a kandallóba pottyan. A gyerekek ajándékkérő leveleket írnak neki, amit a kandalló tűzébe dobnak, hogy így jusson el az Északi- sarkra. Katolikus hatásra egyébként Angliában is elterjedt az éjféltől mise, de az igazán vallásos anglikánok inkább a másnap reggeli protestáns istentiszteletet látogatják.

December 25-e a Christmas Day, ez az ajándékozás napja (reggel bontják ki a csomagokat), ilyenkor jön össze a család is, és ekkor eszik a hagyományos karácsonyi ebédet, a Christmas dinner-t. A karácsonyi ebéd sült, töltött pulykából vagy valamilyen szárnyasból sült krumplival, kelbimbóval, Christmas pudingból, aprósüteményből áll. A pudingot brandyvel tálalják. A pudingba kerülő, alkoholba áztatott gyümölcsöket már hónapokkal karácsony előtt elkészítik, és így érlelik. Elmaradhatatlan eseménye még ennek a napnak a királynő hagyományos karácsonyi beszéde, melyet a televízió közvetít, s mely az angolok szerint meglehetősen unalmas, mégis mindenki megnézi.

A családi körben eltöltött karácsony, illetve a faállítás szokása Viktória királynő idején (XIX. század közepe) terjedt el a Britteknél német mintára. Ezzel (na meg az angolok hagyomány-imádatával) magyarázható, hogy a viktoriánus figuráknak, mintáknak, díszeknek nagy a keresletje manapság is.

December 26-a a Boxing Day, Karácsony másnapja, ilyenkor hagyományosan a személyzetet ajándékozták meg. Neve arra utal, hogy ezen a napon nyitották fel a templomi perselyt, tartalmát a szegények között osztották szét.

Finnország

A finneknél a karácsony december 23-án kezdődik, még nem ünnepléssel, hanem munkával. Este miután a gyerekek lefeküdtek, a szülők előkészítik a másnapi ételeket, rendet, tisztaságot varázsolnak mindenhová.

24-én reggelinél a család körbeüli az asztalt. Hagyományosan fahéjas tejberisz a reggeli, amelybe egy szem mandulát rejtenek. Aki ezt megtalálja, nagyon szerencsés lesz a jövő évben, ha fiatal lány az illető, akkor közeli férjhezmenetelre számíthat.

A finnek természetközelsége és mély humánuma mutatkozik meg abban a szép szokásban, hogy karácsony napján megvendégelik a velük élő háziállatokat, illetve megetetik a fészkelő madarakat. A karácsonyi vacsorára ők is nagy gonddal készülődnek. Miközben a gyerekek türelmetlenkednek, a felnőttek glöggöt (fűszeres forralt bor) isznak, amelyben mazsola és mandula is rejtőzik. Régi hagyomány szerint 24-én délben Turkuban, Finnország korábbi fővárosában kihirdetik a karácsonyi békét, amit a rádió is közvetít. Természetesen ezen a napon sem hagyják ki a szaunát.

A karácsonyi vacsora tradicionális északi ételekből áll: A heringet üvegfüvő módra általában rozskenyérben sült sonka követi, sült krumplikásával. Mézes, gyömbéres süteményekkel zárják az étkezést. Finnországban az asztalt éjszakára nem szedik le, hogy a karácsonyi manók is jóllakhassanak, ha épp arra járnak. Karácsony első napja szigorúan a családé, ilyenkor nem illik szomszédolni, de még telefonálni sem. A rokonlátogatásokra, barátok köszöntésére 25-én kerítenek sort.

Görögország

Görögországban a Karácsony 12 napot felölelő folyamatos ünnep. A december 25-től január 6-ig terjedő időszakot Dodekameronak nevezik (jelentése 12 nap). Ebben benne foglaltatik mindhárom ünnep, a karácsony, az új év és a Vízkereszt.

A görögöknél a karácsonyi ünnepekörhöz nagyon sok legenda, mese, babona kötődik. Azt tartják, a Föld mélyén gonosz manók élnek - nevük kalikandzarosz - akik azzal foglalatostkodnak év közben, hogy a Földet tartó fa törzsét elfűrészeljék. Karácsonykor azonban felhagynak ezzel a bosszantó foglalatossággal, hogy a földre jöjjenek, most már az embereket bosszantani. A házban aztán szörnyű ramazurit csapnak, törnek - zúznak, eleszik az emberek elől az ennivalót. Ezért távol kell őket tartani a háztól, és mivel a tüztől nagyon félnek, a házi tűzhelyben a láng soha nem aludhat ki. Vízkeresztkor aztán a pap által megszentelt víz bűvös ereje visszaüzi őket oda ahonnan jöttek, a Föld gyomrába.

A karácsonyi ünnepekör népszokásai a görögöknél is arra szolgálnak, hogy az eljövendő évre bő termést, egészséget, gazdagságot hozzanak a családoknak. A manók elűzésére szolgáló tűz hamuja varázserővel bír, ebből a földekre szórnak, bő termés reményében. Ekkor sütik a vasilopitát, egy kenyér félét, amibe fémpénzt

rejtenek, aki megtalálja, szerencsés lesz. A kenyeret szépen fel is díszítik, Krétán még kenyérhímző asszonyok is vannak, akik tésztából cifra rajzokat kanyarítanak a kenyérré. Szokás a kenyeret felszeletelni úgy, hogy minden családtagnak jusson egy szelet belőle, és ezt az asztalnál ülve, közösen elfogyasztani.

A fiatal lányok karácsony reggelén a patakhöz mennek vízért, ebből iszik az egész család. Bizonyos vidékeken a forrást " meg is etetik", azaz ételeket tesznek a partjára.

Fontos, hogy karácsonykor az egész család, de még a házi állatok is jó és bőséges táplálékot kapjanak. A görögöknél a szerencsét hozó bűvös gyümölcs a gránátalma, mely a jólétet szimbolizálja.

A bőségvarázsló, adománygyűjtő népszokások közül a legfontosabb Görögországban a kalanda. Énekesek járnak házról-házra, egészséget, szerencsét kívánnak a háziaknak, cserébe sonkát, vaját, bort kapnak.

Olaszország

Olaszországban a karácsonyi időszakban gyakran rendeznek dudás fesztiválokat. Különösen a déli tartományokban kedvelt ez a szokás, amikor a "zampognarik", a hegyi pásztor dudások leereszkednek a hegyekből és dudaszóval köszöntik a közelgő ünnepet, Jézus születésének napját. A karácsony is erről kapta nevét "Natale", azaz születés. Nagyon kedveltek Olaszországban a betlehemi jászol különféle ábrázolásai. Nápolyban és a déli régiókban az emberek 24-én éjjel templomról templomra járnak, csak hogy láthassák a kis Jézust. A karácsony esti vacsora az olaszoknál hagyományosan hal, amelyből többféle is kerül az asztalra. Rómában például az angolna a legkedveltebb. A vacsorát mindig a híres "panettone", a karácsonyi kalács zárja.

Olaszországban a mi Mikulás-napunknak megfelelő ünnep január 6-ra, azaz vízkereszt napjára esik. Az ajándékokat az olasz gyerekek nem a cipőjükbe, hanem zokniba, harisnyába vagy ezt utánzó színes zacskóba kapják. A Mikulás olasz kollégája a rossz gyerekeknek nem virgácsot, hanem széndarabkákat hoz. Persze ez a gyakorlatban sohasem fordul elő, hiszen rossz gyerek nincs. Van azonban "szén" cukorból, ezt már találnak a harisnyákban.

Az ajándékokat egy jóságos boszorkány a kötényéből osztogatja, a neve Befana, és bizony asszonyosság. A gyerekek előző este tejeskávét és süteményt készítenek a szobába, hogy Befana jól lakhasson, ha arra jár. Ezt általában a szülők szokták suttymban elfogyasztani. Január 6-án reggelre pedig megjönnek az ajándékok is, amelyek általában finom csoki és karamella.

Lengyelország

Lengyelországban a karácsony elsősorban keresztény (katolikus) ünnep, de természetesen családi jellege is igen erős.

Egy nagyon szép szokással kezdődik a karácsonyi ünnepkör a lengyeleknél. 24-én este az eget kémlelik kicsik és nagyok, arra várva, hogy meglássák az első csillagot. Ez Lengyelországban a Betlehemi csillagot jelképezi, melyet ők Gwiazdkának neveznek. Aki először észreveszi a legelső csillagot, ezt kiáltja, ekkor a családtagok köszöntik karácsony ünnepét és egymást.

A karácsonyi böjt szellemében karácsony vigiliáján, azaz 24-én éjjelig nem esznek húst. Az ünnepi asztal alá szalmát és szénát terítenek, arra emlékeztetve, hogy a kis Jézus jászolban született. Érdekes babona, hogy a karácsonyi asztalnál páros számú

embernek kell ülni, ellenkező esetben szerencsétlen lesz valaki közülük. A hagyományos ételek közül nagyon kedvelt a céklaleves, a mákos kalács és a hal. Készítenek erre az alkalomra kompótot is 12féle gyümölcsből, megemlékezve Jézus 12 apostoláról (tanítványáról). Ha befejezték a vacsorát még maradnak az asztalnál a házigazda jelére várva, hogy egyszerre álljanak fel, ugyanis aki először kel fel az asztaltól, az fog a jövő évben a legelőbb meghalni, tartja a babona.

Karácsonyfát a lengyelek is állítanak természetesen, a népművészetben gyakorta mogyoróval, almával, papír- vagy tojásból készült díszekkel ékesítik.

Karácsonykor énekesek járnak házról-házra, szerencsét kívánva a háziaknak, akik megvendégelik őket. Az éjféli misére együtt megy a család. Nagy a hagyománya a templomokban a betlehemi jászolnak.

Írország

Az írek karácsonya hagyományosan ötvözi az ír katolikus szokásokat, a kelta pogány valamint az anglikán protestáns hagyományokat. Az írek lakásaikat az ünnep közeledtével gondosan feldíszítik. Az ablakba örökzöldekkel ékesített gyertyákat állítanak, általában hármat. A gyertyák a szent családnak mutatják az utat az éjszakában, a hármas szám pedig a szentháromságra (atya, fiú, szentlélek) utal. Az asztalra karácsony előestéjén kenyeret, tejet készítenek, az ajtót pedig nem zárják be. Ezzel fejezik ki vendégszeretetüket. Mária, József a kisdéddel bármikor betérhetnek, ha elfáradtak és megéheztek a hosszú úton.

A gyerekek nagy izgalommal forgatják az adventi naptárakat, a felnőttek pedig szorgosan készülődnek a karácsonyi vacsorára. Fenyőfát az írek is állítanak, annál is inkább mert a téli napéjgyenlőség alkalmával szakrális szerepet játszó örökzöldeket a kelták terjesztették el. A gyerekeknek Írországban is Christmas Father hozza az ajándékot karácsony éjjelén a zoknijukba. Az írek katolikus szokás szerint éjféli misére is mennek.

A karácsonyi vacsora angol beütéseket mutat. Az asztalra általában pulyka, sonka, áfonya szósz és lángoló, brandyvel bolondított plum puding kerül.

25-én István napján aztán kezdetét veszik a nagy utcai népünnepélyek. Ilyenkor az emberek, főleg a fiatalok maskarába öltöznek, és különféle tradicionális szereplőkkel vidám jeleneteket adnak elő.

NOVEMBER HAVI GYÜLEKEZETI ESEMÉNYEK

November. 06 Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Kozák Piroska és Imre. Az ebédhez a székelykáposztát készítette és adományozta Dittert Edit. Segített Kozák Ágnes.

November. 13 Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Fejér Anna és István.

November. 20 Az istentisztelet után sor került a hagyományos évi őszi bazárra. A bazáron felszolgált ebédhez a székelykáposztát készítette és adományozta Megyesi Gizella és Rácz Erzsébet. A csirkepaprikást készítette és adományozta Magyar András. A körítéseket készítették és adományozták Fövenyessy Katalin és Vörös Ilona. Az ebéd felszolgálásában segített Rácz Erzsébet, Fülöp Mária, Megyesi Gizella, Fövenyessy Katalin, Kozák Piroska és Torma Veronika. A süteményeket készítették és adományozták Vörös Ilona, Magyar Ilona, Megyesi Gizella. A

sütemények eladásában segédkezett Orly Elvira és Jacqueline de Roover. A lángost készítették és adományozták Vörös Ilona és Máté, segített Torma Veronika és Nagy Ferenc. A templom által kiállított tárgyak eladását végezte Moore Márta és Megyesi Gizella. Az élelmiszer eladását végezte ifj. Orly Elvira. Az italt felszolgált Magyar András.

Köszönjük mindazoknak, akik az eladásra szánt tárgyaikat a bazárra elhozták, köszönjük az asszonyok konyhai faradozását és minden kedves vendégünknek a megjelenést.

November. 27 Az istentisztelet keretében advent első vasárnapja alkalmából úrvacsoraosztásra került sor. Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Megyesi Gizella és Fövenyessy Katalin.

A Presbitérium a Gyülekezet nevében nagy szeretettel köszöni az asszonyok konyhai faradozást, és kéri asszonytestvéreinket, hogy mások is segítsenek a finom ebédek elkészítésében.

NOVEMBER HAVI ADOMÁNYOK

Elvira M. Orly, adomány.....	\$ 50.00
Mrs. Gisella Viragh, adomány.....	\$ 30.00
Dr. Karoly & Magdolna Szabo, adomány.....	\$ 50.00
Andrew K. Magyary, adomány.....	\$ 30.00
Fejer Sandor, feleségem emlékére.....	\$ 60.00
Marika Lorinczi, adomány.....	\$ 100.00
Maria Takacs, adomány.....	\$ 100.00
Ferenc M Pallos, adomány.....	\$ 100.00
Attila & Dorren Lorinczi, adomány.....	\$ 3500.00
Joe & Patricia Elek, adomány.....	\$ 1000.00
Theodore & Jacqueline Korosy, adomány.....	\$ 200.00
Laszlo & Edith Dittert, adomány.....	\$ 80.00
Ibolya Loricz, adomány.....	\$ 50.00
Karl & Katalin Fovenyessy, keresztanyám emlékére.....	\$ 35.00
Gizella T. Megyesi, nagynéném emlékére.....	\$ 30.00
Dr. Karoly & Magdolna Szabo, adventi adomány.....	\$ 50.00

A Presbitérium nagy szeretettel köszön minden adományt és segítséget. Az Úr Isten gazdag áldása legyen az adakozó testvéreinkkel!

A Presbitérium szeretettel kéri egyháztagjainkat, hogy ne feledkezzenek meg az évi egyházfenntartói járulék befizetéséről, ezzel is támogatva kicsiny gyülekezetünk fennmaradását.

Gyülekezetünk betegeiért imádkoztunk. Kértük az Úristen kegyelmét életükre, hozza vissza beteg testvéreinket minél hamarabb köreinkbe. Betegek a következő személyek voltak: Fejér Sándor, Charles Moore és Márta, Hajnal Blanka és József, Fabó Zsuzsa, Margit Leeman, Nagy Ferenc, Fabó László, Kenéz Ilona, Fülöp Mária, Palotás Dezső, Fövenyessy Norbert.

HIRDETÉSEK

- **Hirdetjük a gyülekezetnek, hogy a karácsonyi ünnepi istentisztelet keretében kiszolgáljuk az úri szent vacsorát. Az istentisztelet után szeretetvendégségre kerül sor. A szeretetvendégségre az élelmet a gyülekezet tagjai hozzák.**

Hirdetjük azon testvéreink számára, akik valamilyen oknál fogva nem tudnak eljönni a templomba, de részesülni szeretnének az úrvacsora szentségében, jelezzék ezt vagy a lelkipásztori hivatalnak vagy valamely presbíternek, és a lelkiész háznál is kiszolgálja a szent jegyeket.

- **Hirdetjük minden érdeklődő számára, hogy Nt. Magyar-Köpe Gábor lelkipásztor beiktatására, 2006. január 15-én, az ünnepi istentisztelet keretében fog sor kerülni. Mindenkit szeretettel várunk!**

AZ ÉV HÁTRALEVŐ PROGRAMJAI

December. 11 Vasárnap 11:00 AM Gyertyafényes istentisztelet - Ünnepi műsor
December. 11 Vasárnap 3:30 PM Operaest
December. 25 Vasárnap 11:00 AM Karácsony - Úrvacsoraosztás

GYÁSZJELENTÉS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy 2005. november 18-án Varga József testvérünk, életének 52-ik életévében, hirtelen megtért Teremtő Atyjához. Elhunyt testvérünk emlékére a Woodside Priory-i Magyar Katolikus Missziónál tartottak gyászmisét. Varga József földi maradványait Magyarországon fogja a gyászoló család örök nyugalomra helyezni.

Az Úr adjon csendes nyugalommal elhunyt testvérünk számára, hozzátartozóit segítse meg gyászukban és fájdalmukban, adja meg számukra azt a biztos tudatot, hogy Istenben híve, Krisztusban bízva, ezen elvállás csak ideiglenes, az örök életben újból találkozni fogunk.

Istentől megáldott kellemes karácsonyi ünnepeket és örömeinkben gazdag boldog új esztendő kívánunk minden öböl-környéki magyar testvérünknek!